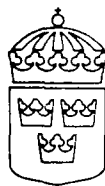

Socialförsäkringsutskottets betänkande

1986/87:16

om administration av socialförsäkring m. m. (prop.
1986/87:100)

SfU
1986/87:16

FEMTE HUVUDTITELN

Propositionen

Administration av socialförsäkring m. m.

1. **Försäkringsöverdomstolen.** Regeringen har under punkt B 1 (s. 22–23) föreslagit riksdagen att till Försäkringsöverdomstolen för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 11 490 000 kr.
2. **Försäkringsrätter.** Regeringen har under punkt B 2 (s. 24–25) föreslagit riksdagen att till Försäkringsrätter för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 41 505 000 kr.
3. **Riksförsäkringsverket.** Regeringen har under punkt B 3 (s. 25–28) föreslagit riksdagen att till Riksförsäkringsverket för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 344 661 000 kr.
4. **Allmänna försäkringskassor.** Regeringen har under punkt B 4 (s. 28–32) föreslagit riksdagen att till Allmänna försäkringskassor för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 440 203 000 kr.

Motioner väckta under den allmänna motionstiden 1986/87

1986/87:Sf202 av Kersti Johansson (c) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att försäkringskassornas förslagsanslag får disponeras – i den mån det ej kunnat utnyttjas – även budgetåret efter det år för vilket medlen anvisats.

1986/87:Sf273 av Karl-Erik Persson m. fl. (vpk) vari yrkas

3. att riksdagen hos regeringen begär åtgärder så att försäkringskassans lokalkontorsnät kan bibehållas för en god och likvärdig service.

1986/87:Sf276 av Gustav Persson m. fl. (s) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om överförande av tjänster och löne-medel m. m. från riksförsäkringsverket till försäkringskassorna.

1986/87:Sf306 av Karin Israelsson och Kersti Johansson (c) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om bibehållandet av ett väl fungerande lokalkontorsnät,

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförs om riktlinjer för den fortsatta finansieringen av försäkringskassornas verksamhet.

1986/87:Sf307 av Karin Israelsson och Kersti Johansson (c) vari yrkas att riksdagen beslutar att till Försäkringsöverdomstolen för budgetåret 1987/88 anvisa ett förslagsanslag av 12 075 000 kr.

1986/87:Sf349 av Margareta Andrén m. fl. (fp) vari yrkas

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförs om väntetiderna i försäkringsdomstolarna,

15. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförs beträffande lokaliseringen av försäkringskassornas lokalkontor.

Utskottet

Riksförsäkringsverket, de allmänna försäkringskassorna samt de lokala organ som regeringen bestämmer har enligt 1 kap. 2 § lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL) hand om den allmänna försäkringen.

Riksförsäkringsverket är central förvaltningsmyndighet för ärenden som rör den allmänna försäkringen, delpensionsförsäkringen, arbetsskadeförsäkringen, allmänna barnbidrag och bidragsförskott samt för vissa utbetalningsärenden. Verkets uppgift är huvudsakligen att leda och utöva tillsyn över administrationen av försäkrings- och bidragssystemen, svara för uppföljning och utvärdering, vara part i socialförsäkringsmål och utbetala vissa typer av förmåner. Vidare svarar riksförsäkringsverket för handläggningen av vissa ärenden, nämligen frivillig pensionsförsäkring, yrkesskadeförsäkring samt ärenden enligt vissa äldre författningar.

Försäkringskassorna, som är 26 till antalet, finns för varje landstingskommun och kommun som inte tillhör landstingskommun. De är fristående offentligrättsliga organ med egna styrelser. Försäkringskassornas huvudsakliga uppgift är handläggningen av enskilda ärenden inom försäkrings- och bidragsområdet. Handläggningen sker i huvudsak vid kassornas lokalkontor och filialexpeditioner till vissa lokalkontor. Det finns minst ett lokalkontor i varje kommun. För närvarande finns det 437 lokalkontor och 32 filialexpeditioner i landet. Antalet årsarbetare var som högst år 1981 med 17 050. Under budgetåret 1986/87 hade antalet årsarbetare minskat till 14 700. Kostnaderna för försäkringskassornas administration finansieras till 15 % över ett förslagsanslag i budgeten. De resterande 85 % av kostnaderna finansieras med arbetsgivaravgifter och egenavgifter från inkomstittel på statsbudgeten. Anvisade medel fördelas av riksförsäkringsverket mellan de olika försäkringskassorna. Riksförsäkringsverket, men inte försäkringskassorna, deltar i en försöksverksamhet med treåriga budgetramar, grundade på fördjupade anslagsframställningar. I årets budgetproposition framhålls att det finns en viss obalans hos försäkringskassorna, med bl. a. en pressad arbetssituation vad gäller t. ex. arbetsskadeförsäkringen. Förhållandena påpekas av riksförsäkringsverket i anslagsframställningen, och verket föreslår därför att kassorna tilldelas medel enligt ett treårigt budgetförslag vilket skulle öka

kassornas stabilitet i planeringen. Departementschefen instämmer i verkets bedömning av arbetssituationen vid kassorna men anser att problemet – mot bakgrund av kravet på hög effektivitet och god hushållning med resurserna – bör ges en djupare analys. Utredningen skall därvid klargöra förutsättningarna för att ge de försäkrade en fortsatt god service under hänsynstagande till kravet på god kvalitet i ärendehandläggningen. Utredningen kommer också att se över frågor om en decentralisering av ärendehandläggningen liksom vad kunskaperna om det nya datorstödet kommer att kunna ge. Som en betydelsefull fråga i sammanhanget nämns också en beskrivning av kompetens- och utbildningsbehovet hos försäkringskassornas personal på längre sikt. Som utgångspunkt för utredningens arbete anges slutligen att föreslagna åtgärder i sin helhet måste finansieras. För att förbättra försäkringskassornas möjligheter att förbättra sin arbetssituation och tillhandahålla god service till medborgarna har beräkningen av kassornas förvaltningskostnader redan för nästa budgetår gjorts utifrån riksförsäkringsverkets s. k. tilläggsförslag. Detta innebär att 30 milj. kr. kommer att engångsanvisas för att möta den kraftiga ärendetillströmningen inom arbetsskadeförsäkringen. Som förstärkning av handlägningsresurserna för arbetsskadeförsäkringen kommer också 15 milj. kr. att tillföras under innevarande budgetår. Vidare har drygt 7 milj. kr. beräknats för att klara den förväntade volymökningen inom olika delar av socialförsäkringen. Kassorna föreslås också få tillgodogöra sig de genom besparing och rationalisering frigjorda resurserna för nästa budgetår. Dessa beräknas till ca 24 milj. kr. Härutöver tillförs kassorna drygt 117 milj. kr. för att täcka de ökade administrationskostnaderna som följer av förslaget om förbättrad kompensation vid bl. a. korttidssjukdom.

Gustav Persson m. fl. begär i motion Sf276 ett tillkännagivande av att personal och löne-medel bör kunna överföras från riksförsäkringsverket till försäkringskassorna. En sådan överföring borde enligt motionärerna vara möjlig eftersom många av verkets tidigare arbetsuppgifter flyttats över till kassorna.

När utskottet vid föregående riksmöte behandlade en liknande motion i betänkande SfU 1985/86:19 erinrade utskottet om att ansvarsfördelningen mellan riksförsäkringsverket och försäkringskassorna behandlats i den s. k. Rfv-översynens slutbetänkande Ds S 1981:13. Med utgångspunkt i detta betänkande fastlade sedan regering och riksdag riksförsäkringsverkets roll och uppgifter som central förvaltnings- och tillsynsmyndighet inom socialförsäkringsområdet samt arbetsfördelningen mellan verket och försäkringskassorna (prop. 1982/83:127, SfU 24, rskr. 342). I det sammanhanget konstaterades att handläggningen av det stora flertalet enskilda försäkringsärenden successivt anförtrotts kassorna. Utskottet förutsatte i sitt sistnämnda betänkande att riksförsäkringsverket fortlöpande verkade för att en decentralisering av verksamheten till regionala och lokala organ skedde så långt detta var möjligt.

Med hänsyn till det anförda och till att frågan om en ytterligare decentraliserad handläggning ingår i det aviserade översynsarbetet bör motion Sf276 inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning till anslaget B 3 Riksförsäkringsverket.

Karin Israelsson och Kersti Johansson begär i motion Sf306 yrkandena 1 och 3 ett tillkännagivande om försäkringskassornas behov av mera långsiktig planering och värdet av ett väl fungerande lokalkontorsnät. Enligt motionärerna är det angeläget att kassorna ges förutsättningar att kunna behålla det förgrenade kontorsnät som utgör grunden för att kunna ge de försäkrade god service. Även Margareta Andrén m. fl. och Karl-Erik Persson m. fl. betonar i motionerna Sf349 yrkande 15 resp. Sf273 yrkande 3 vikten av att anslagen till försäkringskassorna ligger på en sådan nivå att kassorna kan behålla lokalkontoren och tillhandahålla god service till allmänheten.

Utskottet har senast i sitt av riksdagen godkända betänkande SfU 1985/86:12 angående ökat förtroendemannainflytande hos försäkringskassorna uttalat det angelägna i att kassornas service bibehålls även i glesbygd. Utskottet anser därför att regeringen noga bör följa utvecklingen på detta område. Även de nu aktualiserade frågorna kommer att tas upp i det kommande översynsarbetet, och inte heller med anledning av motionerna Sf306 yrkandena 1 och 3, Sf349 yrkande 15 och Sf273 yrkande 3 bör någon åtgärd vidtas från riksdagens sida.

I motion Sf202 av Kersti Johansson begärs att försäkringskassorna tilldelas medel så att anslaget kan disponeras – i den mån det inte förbrukas – budgetåret efter det år för vilket medlen anvisats. Enligt motionären skulle detta medföra att kassorna kan använda anvisade medel på ett bättre och effektivare sätt.

Förvaltningsresurser anvisas normalt över förslagsanslag, vilket innebär att medlen endast får förbrukas under loppet av det budgetår för vilket de är anvisade. För att försöka få till stånd ett system för hur förvaltningsresurser kan föras över från ett budgetår till ett annat och för att få en belysning av för- och nackdelar med sådana överföringsmöjligheter uppdrog regeringen i april 1985 åt riksrevisionsverket (RRV) att utreda dessa frågor. I uppdraget låg också att bedöma för- och nackdelar med kredit på sådana anslag, dvs. dubbelriktade överföringsmöjligheter. RRV har slutfört sitt uppdrag och i maj 1986 lämnat en rapport (RRV dnr 1985:361) Överföring av anslagsmedel mellan budgetår – ett ramanslag med anslagssparande och anslagskredit. Regeringen har därefter aviserat sin avsikt att med början budgetåret 1987/88 inleda en försöksverksamhet där ett antal myndigheter tilldelas medel över ramanslag. Utskottet menar att det finns skäl att avvakta en utvärdering av den försöksverksamhet som skall inledas med anslag över ramanslag innan en förändring görs beträffande anslagsformen till försäkringskassorna. Utskottet avstyrker därför bifall till motion Sf202 och tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget B 4 Allmänna försäkringskassor.

Besvärsorganisationen på socialförsäkringsområdet består av tre regionala försäkringsrätter och som högsta instans försäkringsöverdomstolen. Försäkringsrätterna och försäkringsöverdomstolen har under flera år haft stora ärendebalanser. Måltillströmningen till försäkringsdomstolarna har emellertid minskat de senaste åren vilket i sin tur resulterat i en minskning av balanserna hos försäkringsrätterna. Även målavverkningen hos försäkringsöverdomstolen överstiger nu måltillströmningen.

Margareta Andrén m. fl. framhåller i motion Sf349 yrkande 6 att de långa väntetiderna hos försäkringsrätterna och försäkringsöverdomstolen i prakti-

ken har urholkat den rättssäkerhet som besvärsmöjligheten skall garantera. Enligt motionärerna är det helt otillfredsställande att en försäkrad i medeltal skall behöva vänta i ett och ett halvt år enbart i försäkringsöverdomstolen för att få sin sak prövad. Uppmärksamheten måste därför inriktas på att ytterligare minska väntetiderna. Även Karin Israelsson och Kersti Johansson anser i motion Sf307 att den långa handläggningstiden i försäkringsöverdomstolen är oacceptabel. Motionärerna vill därför tillmötesgå domstolens krav på personalförstärkning genom att anvisa ytterligare 585 000 kr. motsvarande en försäkringsdomare, en föredragande och en halv biträdestjänst.

Utskottet konstaterar att balanssituationen hos domstolarna stadigt förbättras och att målbalansen nu inte längre ökar hos försäkringsöverdomstolen. I propositionen har vidare, med hänsyn till balanssituationen i försäkringsöverdomstolen, föreslagits att domstolen under budgetåret 1987/88 undantas från tillämpning av huvudförslagets besparingskrav. Utskottet, som förutsätter att regeringen fortlöpande följer utvecklingen av balanserna i försäkringsdomstolarna, anser på grund av det anförda att någon åtgärd inte är påkallad med anledning av motion Sf349 yrkande 6 och motion Sf307.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning under anslagen B 1 Försäkringsöverdomstolen och B 2 Försäkringsrätter.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *ansvarsfördelningen mellan riksförsäkringsverket och försäkringskassorna*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Sf276,
2. beträffande *anslag till riksförsäkringsverket*
att riksdagen till Riksförsäkringsverket för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 344 661 000 kr.,
3. beträffande *försäkringskassornas kontorsnät*
att riksdagen avslår motionerna 1986/87:Sf273 yrkande 3, 1986/87:Sf306 yrkande 1 och 1986/87:Sf349 yrkande 15,
4. beträffande *försäkringskassornas ekonomiska planering*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Sf306 yrkande 3,
5. beträffande *anslag till allmänna försäkringskassor*
att riksdagen med bifall till propositionen med avslag på motion 1986/87:Sf202 till Allmänna försäkringskassor för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 440 203 000 kr.,
6. beträffande *väntetiden hos försäkringsdomstolarna*
att riksdagen avslår motion 1986/87:Sf349 yrkande 6,
7. beträffande *anslag till försäkringsöverdomstolen*
att riksdagen med bifall till propositionen med avslag på motion 1986/87:Sf307 till Försäkringsöverdomstolen för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 11 490 000 kr.,
8. beträffande *anslag till försäkringsrätter*
att riksdagen till Försäkringsrätter för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 41 505 000 kr.

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Doris Håvik

Närvarande: Doris Håvik (s), Börje Nilsson (s), Ralf Lindström (s), Margareta Andrén (fp), Ulla Johansson (s), Gullan Lindblad (m), Lena Öhrsvik (s), Nils-Olof Gustafsson (s), Kenth Skårvik (fp), Siri Häggmark (m), Ingegerd Elm (s), Rune Backlund (c), Margó Ingvardsson (vpk), Sten Andersson i Malmö (m) och Kersti Johansson (c).

Reservationer

1. Ansvarsfördelningen mellan riks-försäkringsverket och försäkringskassorna (mom. 1)

Gullan Lindblad, Siri Häggmark och Sten Andersson i Malmö (alla m) anser *dels* att den del av utskottets yttrande på s. 3 som börjar med "När utskottet" och slutar med "riksdagens åtgärd." bort ha följande lydelse:

Försäkringskassornas ansvar för administration och försäkringstillämpning har ökat under senare år. Denna utveckling pågår fortfarande, och man kan därför förvänta sig att detta ansvar ökar ytterligare. Utvecklingen har lett till att riks-försäkringsverket med den nya inriktning som verket fått successivt kunnat minska sin personalstyrka. Utskottet anser att verkets personalbehov rimligen inte längre kan vara lika stort som tidigare på de områden där kassornas ansvar ökat. Decentraliseringen har dock enligt utskottets uppfattning inte lett till en tillräcklig anpassning av verkets personalstyrka till den mer övergripande inriktning som verkets organisation numera skall ha. Mot denna bakgrund anser utskottet att en ny översyn av riks-försäkringsverkets organisation och ansvarsområde bör genomföras. En sådan översyn bör syfta till att undersöka möjligheterna dels till en decentralisering av ytterligare arbetsuppgifter från riks-försäkringsverket till försäkringskassorna, dels till en bättre anpassning av verkets personalstyrka till den nya ansvarsfördelningen mellan verket och kassorna. Med det anförda tillstyrker utskottet bifall till motion Sf276.

dels att moment 1 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

1. beträffande *ansvarsfördelningen mellan riks-försäkringsverket och försäkringskassorna*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Sf276 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

2. Försäkringskassornas kontorsnät (mom. 3)

SfU 1986/87:16

Margareta Andrén och Kenth Skårvik (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 4 som börjar med "Utskottet har" och slutar med "riksdagens sida." bort ha följande lydelse:

En viktig del av försäkringskassornas verksamhet är att ge god service till allmänheten. I god service ingår en god tillgänglighet med ett kontorsnät som är väl förgrenat över landet. Vid utskottsbehandlingen av regeringens proposition angående ökat förtroendemannainflytande i försäkringskassorna m. m. (prop. 1985/86:73, SfU 12) reserverade sig bl. a. fp-ledamöterna till förmån för ett uttalande i vilket betonades vikten av att lokalkontoren behålls väl decentraliserade. Reservanterna framhöll också att man vid omorganisationen hos försäkringskassorna bör ta regionalpolitiska hänsyn. Utskottets uppfattning på den punkten är i dag densamma. Anslagen till försäkringskassornas administration måste ligga på en sådan nivå att det blir möjligt för kassorna att uppfylla kravet på en god service till allmänheten.

dels att moment 3 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

3. beträffande försäkringskassornas kontorsnät

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:349 yrkande 15 och med anledning av motionerna 1986/87:Sf273 yrkande 3 och 1986/87:Sf306 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört,

3. Försäkringskassornas kontorsnät och försäkringskassornas ekonomiska planering (mom. 3 och 4)

Rune Backlund och Kersti Johansson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 4 som börjar med "Utskottet har" och slutar med "riksdagens sida." bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att det är angeläget att försäkringskassorna ges förutsättningar att behålla det väl förgrenade kontorsnätet som utgör grundvalen för att kunna ge de försäkrade en god service. Uppbyggnaden av lokalkontorsnätet kulminerade år 1983 varefter antalet kontor har minskat. Under 1985 försvann 15 kontor och under tioårsperioden 1977–1986 minskade antalet filialexpeditioner från 157 till 32. Det har vidare skett en minskning av personalstyrkan hos kassorna under perioden 1981–1985 med 2 000 årsarbetare. Utskottet anser att den pågående utvecklingen är oacceptabel, och kassorna måste snarast tillföras ökade resurser.

Utskottet bedömer vidare att arbetsläget hos försäkringskassorna nu är så ansträngt att det snarast behövs ett mera långsiktigt ställningstagande till anslagsbehovet. Det finns ingen tid att – som regeringen föreslår i propositionen – avvakta en djupare analys av läget innan åtgärder vidtas. Enligt utskottets mening borde regeringen ha tagit fasta på att riksförsäkringsverket i sin anslagsframställning för försäkringskassorna begärt medel över en treårsperiod. Lägets allvar understryks också av att den nyligen beslutade s. k. timsjukpenningreformen skall administreras av försäkringskassorna i ett läge när arbetsbelastningen redan är mycket hög. Handläggningen av

reformen kommer att kräva att försäkringskassorna tilldelas ytterligare resurser utöver de budgetförstärkningar som regeringen föreslår.

SfU 1986/87:16

dels att moment 3 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

3. beträffande *försäkringskassornas kontorsnät*
att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Sf306 yrkande 1 och med anledning av motionerna 1986/87:Sf349 yrkande 15 och 1986/87:Sf273 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

dels att moment 4 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

4. beträffande *försäkringskassornas ekonomiska planering*
att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Sf306 yrkande 3 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

4. Anslag till allmänna försäkringskassor (mom. 5)

Rune Backlund och Kersti Johansson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 4 som börjar med "Förvaltningsresurser" och slutar med "Allmänna försäkringskassor." bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att försäkringskassornas medelsförvaltning skulle kunna effektiviseras om kassorna tilldelas medel över ett ramanslag i stället för över ett förslagsanslag. Härigenom kan pengar föras över från ett budgetår till ett annat. En flerårig ekonomisk ram underlättar kassornas personalplanering och investeringsanskaffning och kan leda till att det skapas utrymme för projekt och insatser på eftersatta och prioriterade områden som t. ex. inom arbetsskadeförsäkringen. Insatser på prioriterade områden effektiviseras också genom att de kan igångsättas och genomföras mera planmässigt.

dels att moment 5 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

5. beträffande *anslag till allmänna försäkringskassor*
att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Sf202 och med anledning av propositionen till *Allmänna försäkringskassor* för budgetåret 1987/88 anvisar ett ramanslag av 440 203 000 kr.,

5. Väntetiden hos försäkringsdomstolarna (mom. 6)

Margareta Andrén och Kenth Skårvik (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Utskottet konstaterar" och slutar med "motion Sf307." bort ha följande lydelse:

Målbalanserna hos försäkringsdomstolarna har under en följd av år varit besvärande. Trots att vissa nya resurser tillförts domstolarna är väntetiderna fortfarande alldeles för långa. Utskottet delar motionärernas uppfattning att detta utgör ett hot mot rättssäkerheten. Genom att måltillströmningen till försäkringsöverdomstolen minskat under 1986, har balanssituationen förbättrats något. Trots detta fanns det 3 500 ej avgjorda mål hos domstolen den 31 december 1986. Detta innebär att balanssituationen alltjämt är mycket

bekymmersam. Det är helt otillfredsställande att en klagande skall behöva vänta i cirka ett och ett halvt år för att enbart i försäkringsöverdomstolen få sitt ärende avgjort. Uppmärksamheten måste därför inriktas på åtgärder som kan ytterligare minska väntetiderna.

SfU 1986/87:16

dels att moment 6 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

6. beträffande *väntetiden hos försäkringsdomstolarna*
att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Sf349 yrkande 6 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

6. Väntetiden hos försäkringsdomstolarna och anslag till försäkringsöverdomstolen (mom. 6 och 7)

Rune Backlund och Kersti Johansson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 5 som börjar med "Utskottet konstaterar" och slutar med "motion Sf307." bort ha följande lydelse:

Målbalanserna hos försäkringsdomstolarna har under en följd av år varit besvärande. Trots att vissa nya resurser tillförts domstolarna är väntetiderna fortfarande alldeles för långa. Utskottet delar motionärernas uppfattning att detta utgör ett hot mot rättssäkerheten. Målbalansen hos försäkringsöverdomstolen har ökat kraftigt under 1980-talet. Vid utgången av år 1986 var målbalansen ca 3 500 mål. Domstolen begär i sin anslagsframställning för budgetåret 1987/88 att man tillförs medel motsvarande en försäkringsdomare, en föredragande och ett halvt biträde. Det framhålls att om de begärda förstärkningarna inte tillförs domstolen kan en acceptabel handläggningstid uppnås först in på 1990-talet. För att omedelbart underlätta arbetssituationen vid försäkringsöverdomstolen föreslår utskottet att domstolen tillförs begärda personalförstärkningar. Anslaget bör därför till följd härav med bifall till motion Sf307 ökas med 585 000 kr.

dels att moment 6 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

6. beträffande *väntetiden hos försäkringsdomstolarna*
att riksdagen med anledning av motion 1986/87:Sf349 yrkande 6 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anför,

dels att moment 7 i utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

7. beträffande *anslag till försäkringsöverdomstolen*
att riksdagen med bifall till motion 1986/87:Sf307 och med anledning av propositionen till *Försäkringsöverdomstolen* för budgetåret 1987/88 anvisar ett förslagsanslag av 12 075 000 kr.,

Särskilda yttranden

1. Försäkringskassornas kontorsnät (mom. 3)

Gullan Lindblad, Siri Häggmark och Sten Andersson i Malmö (alla m) anför:

Vi anser givetvis att det är av stor betydelse att försäkringskassorna har ett väl fungerande lokalkontorsnät. Då vi emellertid av samhällsekonomiska skäl

inte har några ytterligare medel att ställa till försäkringskassornas förfogande utöver de av regeringen föreslagna delar vi utskottsmajoritetens uppfattning att regeringen nog bör följa utvecklingen på området. Vi vill också erinra om vårt ställningstagande i anledning av proposition 1985/86:73 om ökat förtroendemannainflytande i försäkringskassorna m. m., där vi som enda parti motsatte oss den nya organisationen med socialförsäkringsnämnder. Detta beslut innebar inledningen till vad som kan befaras bli en stark centralisering av försäkringskassornas organisation. Vi förordade i stället en utökning av försäkringsnämndernas arbetsuppgifter vilket skulle ha inneburit en decentralisering av försäkringskassornas verksamhet.

2. Väntetiden hos försäkringsdomstolarna (mom. 6)

Gullan Lindblad, Siri Häggmark och Sten Andersson i Malmö (alla m) anför:

Vi delar de åsikter som framförts i bl. a. motionerna Sf307 och Sf349 yrkande 6 att de långa väntetiderna hos försäkringsrätterna och försäkringsöverdomstolen har urholkat rättssäkerheten. Orsaken till de långa väntetiderna är främst arbetsskadeförsäkringen, som visat sig mycket arbetskrävande och administrativt svårhanterlig. Det tar i dag ca ett år innan ett ärende över huvud taget kommer upp till bedömning i första instans på grund av ärendebalanser och upp till fem år innan ett ärende avgjorts i försäkringsöverdomstolen. Vi anser att de extra anslagen om 52 milj. kr., som anvisats för att möta den kraftiga ärendetillströmningen av arbetsskadeärenden hos försäkringskassorna, inte på något avgörande sätt kan förbättra situationen.

Vi har i motion 1986/87:Sf254 uppmärksammat problemen med de långa väntetiderna och begärt en ny utredning och förslag till en reformering av arbetsskadeförsäkringen. Vi har också föreslagit att samordningstiden mellan sjukförsäkringen och arbetsskadeförsäkringen förlängs från 90 dagar till 180 dagar fr. o. m. den 1 juli 1987 i avvaktan på att utredningen blir klar. Genom en sådan åtgärd skulle ärendebalanser och väntetider minskas väsentligt.